

– Diákjai azt mondják Önről, hogy tizenhat nyelven beszél.

– Ez talán túlzás. Tizenhat nyelven olvasok, az aktív nyelvismeretem nem több kilenc-tíznel.

– Manapság ritka, hogy valaki ennyi nyelvet megért.

– Sokat segített a latin nyelv ismerete, melyet már általános iskolás koromban elsajátítottam. Kitűnő pedagógusok oktattak, külön nyelvvórákat vettem tőlük. Emellett újságot és szépirodalmat olvastam, előfizettem keleti és nyugati lapokra. Azt hiszem, akkoriban talán én voltam az egyetlen privát előfizetője a Pravdának, amelyet kizárólag az orosz nyelv tanulása céljából olvastam.

– A latin nyelv volna minden nyelv alapja?

– Úgy mondanám inkább, fontos a nyelv tudatos ismerete. Meggyőződésem, hogy angolul is csak az beszélhet és olvashat magas szinten, akinek megfelelő a latinnyelv-ismerete.

– Nem hiszem, hogy a diákok szívesen fogadnák a kötelező latinnyelv-oktatást.

– Ez bizonyára ellenállásba ütközne, a rendszerváltás óta azért javult a helyzet. Többen belátták, mekkora előnyt jelent a modern nyelvek tanulásakor a latin.

– A jogi pályát tekintve viszont elengedhetetlennek látszik a latin nyelv bizonyos fokú ismerete. Hogyan bírják ezt a hallgatók, akik középiskolában nem is tanulnak latint?

– Szerencsére az egyetemen heti egy-három órában kötelezően tanulják ezt a nyelvet. A jogi latin viszonylag egyszerű. Megfelelő szorgalommal az alapok könnyen elsajátíthatók. Manapság, az európai uniós csatlakozás küszöbén külön-

„Magyarország úttörő szerepet játszhatna a jog-összehasonlítás terén”

HAMZA TANÁR ÚR

A római jog fogalom a magyar felsőoktatásban. Így vagy úgy, érzélem nélkül hallgató nem beszélt még e tárgyról. Akad valaki azonban, akinek élete a római jog: Hamza Gábor egyetemi tanár, a Római Jogi Tanszék vezetője. Földi Andrásal közösen írt, A római jog története és intézményei című tankönyve nem csak a jogászoknak nyújt érdekes olvasmányt.

sen felértékelődhet ez az ismeret. Az angolszász jogrendszerben számos latin kifejezés található. Ha ezekkel egy jogász nincs tisztában, kérdéses az is, mennyire ismeri az illető az európai jogot. Maga Romano Prodi is hangsúlyozza ezt. Az Európai Bizottság elnöke szerint a Római Birodalom struktúrája ma is működőképes. E szisztéma működtetéséhez azonban elengedhetetlen a latin nyelv és a római jog ismerete.

– Az Ön pályafutását erősen meghatározza a latin nyelv. A Római Jogi Tanszék egyetemi tanára, vezetője.

– Ez igaz, de a latin nyelv ismeretét nem szabad összekapcsolni csak a római joggal. Magyarországon 1844-ig a latin volt a hivatalos nyelv. Ezen a nyelven olvashatók korabeli irodalmi, kulturális emlékeink, tankönyveink.

– Szigorú tanárnak tartja magát?

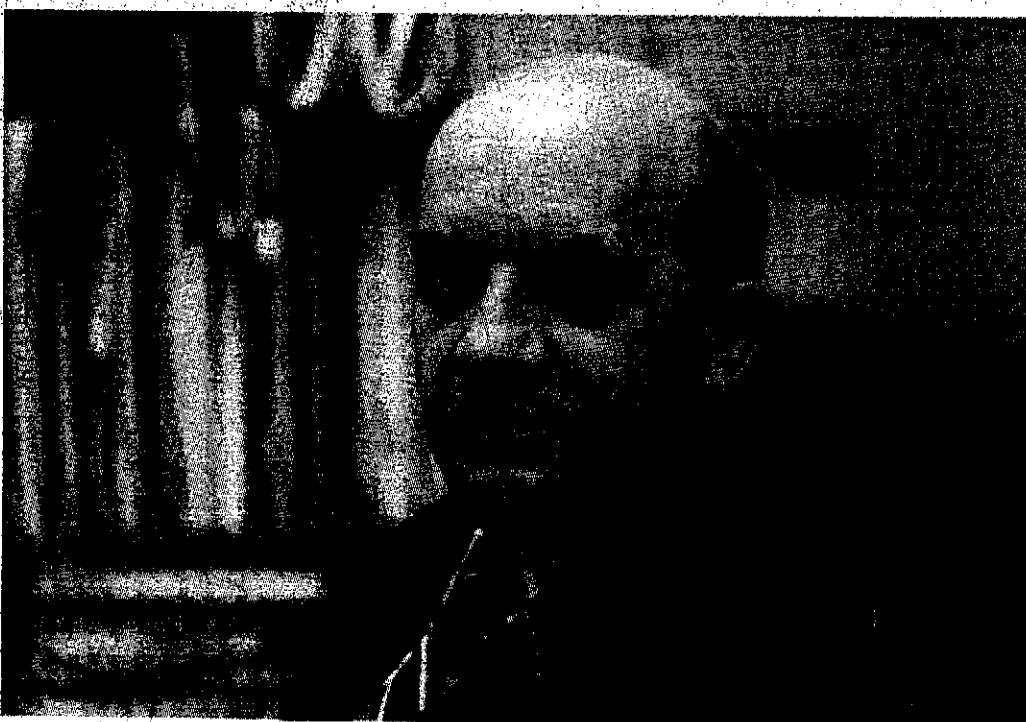
– Nem feltétlenül. Inkább igényesnek. Tudható, szívesen adok jó jegyet, és nem feltétlenül az adathalmazok elsajátításához ragaszkodom.

– Mégis, ettől a tárgytól tart a legtöbb diák.

– Mert ez alaptárgy. Akár az orvosi karon az anatómia. A római jog ismerete nélkül nincs megfelelő jogi gyakorlat és kultúra. A római jog ráadásul alkalmas az összehasonlító jog elemzésére. És ez nem

csak az európai országokra érvényes, fellelhető Ausztráliától Kínáig.

– 1967-ben kezdte az egyetemet. Szerette ezt a tantárgyat?

– Hogyne. Előnyöm annyi volt talán, hogy már középiskolás koromban olvastam a római jog történeti alapjait, és egy tanulmányi versenyt követően a középiskolám ajánlására lehetőségem volt bejárni a Parlamenti Könyvtárba. Akkoriban ehhez külön engedélyre volt szükség. Szerencsés voltam, mert minden tárgyat szerettem. Mindenből jeles voltam, tanulmányaim végén megkaptam az aranygyűrűt. Szerintem az a jó jogász, akit a jog minden ága érdekel.

– zom egy ügyvédi irodában is. Tény, nem főállásban, de így nem szakadok el a gyakorlati oldaltól sem. Szeretek taní-

ni, előadni, kutatni. 1970-ben már gyakorlatokat vezettem az egyetemen. Azóta itt dolgozom a tanszéken.

– Az európai uniós csatlakozással átalakul a jogi képzés?

– Nem új jelenség, hogy egy kontinensen azonos jogrendszert alkalmaznak. A római birodalom sokkal nagyobb volt, mint az EU lesz a bővítés után, és a szubszidiaritás elve már akkor is érvényesült. Azaz: a közös európai jog nem új jelenség, és most nem teszünk mást, mint visszatérünk az európai hagyományokhoz. A római jog

öröklési, a kötelmi vagy a személyi jog megmarad nemzeti-nek. Nem kell félnünk attól, hogy föladjuk identitásunkat.

– Melyik az a terület, amely várhatóan reformra szorul a jog oktatásában?

– A jog-összehasonlítás mindenképp. Jogi képzésünk fogyatékosága, hogy a magyar joghallgatók csak a magyar jogrendszert ismerik. Az uniós jog kapcsán talán lehetőség lesz ennek kiszélesítésére. 1986 és 1989 között a Római Állami Egyetem vendégprofesszora voltam, ahol – a római jogra támaszkodva – volt szerencsém összevetni térségünk országainak jogrendszerét. Akkor fogalmazódott meg bennem, hogy írok egy könyvet a jogösszehasonlításról. A kiadvány tizenöt év után eljutott a nyomdai előkészítésig. Erre a munkára alapozva azt gondolom, legalább két éves képzésre volna szükség, koncentrálna a tulajdon és a szerződés jogintézményére. Magyarország úttörő szerepet játszhatna az Unión belül a jog-összehasonlítás terén.

– Mikor jut ideje pihenésre, és mivel tölti szabadidejét?

– Napi tizenkét-tizenhárom órát dolgozom, a hétvégén is. Általában az utolsó villamossal megyek haza. Otthon többnyire olvasással töltöm az időm, kiváltképp az emlékiratokat szeretem.

F. TÓTH BENEDEK

Álláskeresés, de hogyan?

A címben feltett kérdés a kedvezőtlen piaci tendenciák miatt egyre komolyabb problémát vet fel: a gazdaság csökkenő ütemű növekedése miatt szűkülő állás kínálatból válogathatnak a fiatal diplomások. Ugyanakkor a felsőoktatási intézményekből egyre több pályakezdő diplomás kerül ki. Így manapság ismét meg kell küzdeni a jó állásokért, és egyre fontosabb a munkakeresés feltételeinek elsajátítása.

A diploma megszerzése után végzettségednek, tudásodnak és elvárásaidnak megfelelő állás felkutatására és megszerzésére több lehetőség is kínálkozik. Mielőtt úgy döntenél, hogy megpályázol egy ajánlatot, vagy felkeresel egy céget, próbáld meg minél többet megtudni a vállalatról, kultúrájáról, termékeiről, a vállalatban belüli lehetőségekről. Ezen információk megszerzése több fórumon keresztül is lehetséges:

Az egyik legkézenfekvőbb és legegyszerűbb módja az álláskeresésnek a **hirdetések** böngészése. Több, kimondottan erre a célra alkalmas napilap, hirdetési újság létezik; érdemes nézegetni az országos napilapokat; gazdasági-heti lapokat, szakmai folyóiratokat. A hirdetések előnye, hogy általában egyértelműen meghatározzák a munkaadó elvárásait, valamint, ha szeretnéd megpályázni a meghirdetett munkakört, vagy további kérdéseid vannak, a számodra fontos információk túlnyomó többségét egy-két telefonhívással megtudhatod. Hátránya, hogy nem ad mindig megfelelő mértékű információt, reális, pontos képet a munkakörrel, juttatásokról.

Lehetőség van arra, hogy konkrét, általad előre kiválasztott cég, vállalat részére küldd el önéletrajzod és motivációs leveled. Mielőtt erre a lépésre elszánnod magad, fontos fel-

Előfordulhat az is, hogy egy-egy hirdetés hátterében **személyzeti tanácsadó cég** áll, amely megbízója számára elvégzi a potenciális munkatársak felkutatását, a toborzást és az „előszűrést” is. Léteznek kifejezetten mérnökökre, pályakezdőkre szakosodott személyzeti tanácsadók, akik rendszerint megjelennek a célcsoportjuknak szervezett állásbörzéken is. Az adatbázisba való jelentkezés után értesítenek minden olyan állásajánlatról, amely követelményeinek végzettséged, tudásod, ismereteid alapján megfelelsz.

Kiváló lehetőséget nyújtanak az általában tavasszal és ősszel megrendezett állásbörzék. A rendezvényeken a vállalatok bemutatják tevékenységüket; „meghirdetik” állásajánlataikat, a diákok pedig felméri leendő munkahelyük lehetőségeit, találkozhatnak a munkáltatókkal. Az állásbörzék nagy előnye, hogy a kiállító cég standjánál közvetlen kapcsolatba kerülhetsz a cég képviselőivel, rájuk gyakorolt pozitív benyomás pedig csak segíthet egy későbbi találkozáshoz, interjú során. Állásajánlatokat most aktuálisan a **www.infoborze.bme.hu** honlapon találsz, de a **www.allasborze.bme.hu** cím is fontos információkat tartalmaz az álláskeresés kapcsán.

Egyre gyakrabban találkozhat az egyetemeken, főiskolákon működő **Karrier Központokkal**. Legfontosabb feladatuk tanácsadással (karrier-tanácsadás, önéletrajzírás, megjelenés az interjú során, álláskeresés, munkajog stb.) segíteni a munkaerőpiacon való eligazodást, valamint különböző rendezvények, fórumok szervezésével találkozást, kapcsolatfelvételi lehetőséget biztosítani a munkát kereső hallgatóknak és az őket alkalmazni kívánó cégeknek. A BME Karrier Központja várja elsősorban a műszaki, informatikai, természettudományi végzettséggel rendelke-

TENDERRE FEL!

A Renault Magyarország pályázatot ír ki marketinget tanult vagy jelenleg is azt tanuló, felsőoktatási intézmény nappali vagy levelező tagozatos diákjai számára Renault-üzenetek a jövőnek címmel. A regisztráció határideje 2002. november 20. Benyújtási határidő 2002. december 16. Bővebb információ: www.renault.hu

atási kollégiumokban dolgozó kollégiumi tanárok számára a 2002/2003-as tanév II. félévében és a 2003/2004-es tanév I. félévében Bartoniék Géza (BéGé) ösztöndíj támogatásra. Benyújtási határidő: 2002. november 29. Bővebb információ: www.nkka.hu.

A Magyar Ösztöndíj Bizottság pályázatot hirdet külföldi ösztöndíjakra, a 2003/2004. tanévre és a 2003. évi nyári egyetemekre.

Határidők: bajor és Baden-Württemberg tartományi ösztöndíjak: 2002. december 1., Svájc: 2002. december 14. Részletek: www.scholarship.hu

Az Osztrák-Magyar AKCIÓ Alapítvány/Stiftung Aktion Österreich-Ungarn Kuratoriuma pályázatot hirdet ausztriai és magyarországi oktatási, kutatási és felsőoktatási területen folytatott együttműködés támogatására. Pályázati határidő: 2002. december 15. További felvilágosítás: www.prof.iif.hu/oma

Az információk megjelenéséhez a Híd a Fátalokért Alapítvány nyújtott segítséget.

Feladatok szerkesztője:	Feladatok ellenőrzője:
Nagy László	Dr. Horváth
nyelvtanár	Dr. Horváth
Tördelőszerkesztő:	Dr. Horváth
Borcsi Szabolcs	Dr. Horváth
Olvasószolgálat:	Dr. Horváth

Szerkesztő:	Szerkesztő:
Dr. Horváth	Dr. Horváth
Dr. Horváth	Dr. Horváth
Dr. Horváth	Dr. Horváth
Dr. Horváth	Dr. Horváth